

GHIDUL LUCRĂTORULUI ROMÂN ÎN REPUBLICA FEDERALĂ GERMANIA

Cuprins:

I Informații privind piața muncii

1. Unde se găsesc posturi vacante?

II Reguli privind libera circulație a lucrătorilor

A. Găsirea unui loc de muncă:

1. Cum se caută un loc de muncă?
2. Cum se candidează pentru un loc de muncă?

B. Mutarea în altă țară:

1. Cum este reglementată circulația mărfurilor și a capitalurilor?
2. Cum se poate obține o locuință?
3. Unde se pot găsi informații cu privire la școli?
4. Cum se realizează transferul automobilului și ce trebuie știut cu privire la permisul de conducere?
5. Care sunt procedurile de înregistrare și privind obținerea permisului de ședere?
6. Ce prevede lista de verificare înainte și după sosirea pe teritoriul Germaniei?

C. Condiții de muncă:

1. Cum este reglementată recunoașterea diplomelor și a calificărilor?
2. Cum este reglementată formarea profesională?
3. Cum este realizată încadrarea – contractul de muncă?
4. Cum este reglementat contractul de muncă?
5. Care sunt prevederile privind ocuparea cu privire la categoriile speciale?
6. Cum este reglementată activitatea ca lucrător independent?
7. Cum este reglementată salarizarea?
8. Cum este reglementat timpul de lucru?
9. Care sunt prevederile privind concediile?

10. Care sunt dispozițiile privind încetarea relației de muncă?
11. Cum este realizată reprezentarea lucrătorilor?
12. Care sunt prevederile privind conflictele de muncă – reprezentarea lucrătorilor români, greva?

D. Condiții de viață:

1. Care sunt dispozițiile privind sistemul politic, administrativ și juridic?
2. Care sunt reglementările privind veniturile și impozitarea?
3. Care este costul vieții?
4. Care sunt condițiile de cumpărare/închiriere a unei locuințe?
5. Cum este reglementat sistemul sanitar?
6. Cum este reglementat sistemul de învățământ?
7. Care sunt dispozițiile privind viața privată (naștere, căsătorie, deces)?
8. Cum este reglementat transportul?

E. Asigurări sociale și asigurări:

1. Cum este reglementat sistemul național de asigurări sociale?
2. Care sunt prevederile privind asigurarea de șomaj?
3. Care sunt prevederile privind prestațiile familiale și de maternitate?
4. Cum este reglementat sistemul național de pensii?
5. Care sunt prevederile privind formularele electronice?
6. Care sunt dispozițiile privind cardul european de sănătate?

III Informații despre libera circulație a lucrătorilor din, spre și între statele membre

1. Intrarea pe piața muncii a unui cetățean din România
2. Detașarea
3. De unde pot obține solicitanții de locuri de muncă mai multe informații?

Important!

Potrivit competențelor conferite, atașatii pe probleme de muncă și sociale din cadrul Ambasadelor României în străinătate, nu pot acorda asistență juridică, nu își pot asuma reprezentarea dumneavoastră în fața persoanelor fizice sau a autorităților locale, nu pot desfășura anchete sau investigații, nu pot interveni în procedurile judiciare și nu pot influența deciziile autorităților sau ale instanțelor de judecată și nici punerea în executare a acestora.

Atașatii pe probleme de muncă și sociale pot să vă acorde consultanță, doar în limita și în condițiile legale prevăzute mai sus.

În consecință, vă solicităm să vă adresați instituției judiciare sau de mediere competente, germane (ARBEITSGERICHT) sau române, în conformitate cu prevederile legale interne și internaționale privind dreptul muncii. Pentru datele de contact ale instituțiilor competente, nu ezitați să luați legătura cu atașatii pe probleme de muncă și sociale.

Informațiile din acest Ghid au caracter general, fiind corecte în ianuarie 2015. Pentru informații actualizate privind regimul care vă este aplicabil, contactați autoritățile menționate în cuprinsul acestui Ghid.

Acest ghid a fost elaborat de Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârșnice pe baza informațiilor publicate pe site-urile autorităților competente din Germania și pe site-ul rețelei europene EURES, precum și cu sprijinul Biroului atașatului pe probleme de muncă și sociale pentru R.F. Germania și Austria.

I Informații privind piața muncii din Germania

Începând cu 01.01.2014 **vă puteți angaja în aceleași condiții ca și cetățenii germani**, fără să mai fie necesară obținerea unei autorizații de muncă.

1. Unde se găsesc posturi vacante?

(Dacă există o împărțire a meseriilor căutate pe zone)

II Reguli privind libera circulație a lucrătorilor pe teritoriul Germaniei

A. Găsirea unui loc de muncă:

1. Cum se caută un loc de muncă?

Pentru găsirea unui loc de muncă în Germania puteți contacta:

În România:

Agencia Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă – ANOFM: Strada Avalanșei, nr. 20-22, sector 4, București; tel./fax: 004021.303.98.39; site web: <http://www.anofm.ro>, www.muncainstrainatate.anofm.ro care oferă servicii de mediere a forței de muncă în Uniunea Europeană prin intermediul portalului mobilității europene, **EURES:** <http://eures.anofm.ro/>.

Românii au la dispoziție o rețea de centre de informare specializate, finanțate de Comisia Europeană, unde pot afla detalii despre oricare dintre domeniile de activitate ale instituțiilor Uniunii. Rețeaua Europe Direct Centras oferă informații practice despre demersurile pentru recunoașterea studiilor în țările Uniunii, călătoria în statele membre . În acest scop se poate **apela gratuit numărul de telefon 00.800.67891011** sau se poate accesa site-ul internet: www.europedirect.centras.ro.

Cu o conexiune la internet la domiciliu sau prin intermediul unui calculator într-un Internet café puteți obține o imagine de ansamblu asupra locurilor de muncă vacante în Germania accesând numeroasele portaluri care oferă locuri de muncă.

Veți găsi cea mai largă gamă de locuri de muncă pe site-ul de locuri de muncă al Bundesagentur für Arbeit - Agenția Federală a Muncii. De asemenea, cele mai multe întreprinderi furnizează informații cu privire la ofertele de locuri de muncă vacante direct pe site-urile lor.

Locuri de muncă sunt de asemenea disponibile în edițiile de week-end ale cotidieneleor, dar și în săptămânale, ziarele locale și revistele comerciale, sau pe paginile web următoare:

<http://www.jobs.de>;

<http://www.jobrapido.de>;

<http://www.jobscout24.de>;

<http://www.jobpilot.de>;

<http://www.jobrobot.de;>
[http://www.tjobs.ro/joburi-germania-51.html.](http://www.tjobs.ro/joburi-germania-51.html)

2. Cum se candidează pentru un loc de muncă?

În Germania, pentru a candida la un loc de muncă este necesar să întocmiți un dosar compus dintr-o scrisoare de intenție, curriculum vitae cu fotografie, copii ale diplomelor, certificatelor de formare profesională și, eventual, probe de lucru.

Scrisoarea de intenție nu trebuie să depășească o pagină format A4 și trebuie să exprime pe scurt și concis motivul pentru care vă interesează un job și de ce credeți că vi se potrivește un post anume. De asemenea, explicați de ce vreți să lucrați în Germania. La încheierea scrisorii exprimați-vă dorința de a vă prezenta personal, și, bineînțeles, utilizați formula finală "Mit freundlichen Grüßen".

Următoarele informații trebuie să se regăsească în CV:

- **Date personale:** nume, adresa, telefon și adresa de e-mail (în partea de sus a paginii)
- **Experiența:** reprezintă cea mai importantă parte a CV-ului pentru angajatori. Se va începe de la cea mai recentă experiență profesională și se vor indica cele mai importante atribuții și informații cu privire la compania la care persoana în cauză a lucrat. Este foarte util ca aceasta să menționeze și proiectele majore la care a luat parte și mai ales cele de al căror succes a fost responsabilă. Tinerii absolvenți pot menționa și perioadele de training sau alte tipuri de activități ce ar putea fi considerate experiențe profesionale.
- **Formare profesională:** se vor preciza începând de la cele mai recente cursuri (învățământ superior/ universitar). Se va menționa titlul disertației și/sau doctoratului și eventual rezultate obținute.
- **Traniguri:** se vor menționa seminariile și trainingurile care sunt importante având în vedere postul pe care o persoană intenționează să îl ocupe.
- **Aptitudini:** aici se vor preciza capacitatea de utilizare a calculatorului, aptitudini tehnice etc.
- **Cunoștințe lingvistice:** sunt foarte importante în Germania.

De asemenea, puneți accent pe competențele dvs. lingvistice și pe nivelul dumneavoastră de cunoaștere a limbii germane. Categoriile solicitate de obicei sunt "limba maternă", "cunoașterea permite negocieri" și "cunoștințe de bază".

Site-urile web ale multor companii vă oferă formulare electronice tip de aplicare pentru locuri de muncă vacante. În caz contrar, o cerere prin e-mail este posibilă numai dacă este menționată în mod explicit.

În cazul în care nu este propus nici un post, puteți trimite în continuare cererea dvs. la o societate (prin solicitare deschisă). Multe servicii de Resurse Umane preferă aceste candidaturi înaintea postării unui anunț pentru postul dorit.

B. Mutarea pe teritoriul Germaniei:

1. Cum este reglementată circulația mărfurilor și a capitalurilor?

➤ **Libera circulație a mărfurilor și a capitalurilor** reprezintă două din cele patru libertăți fundamentale (libera circulație a persoanelor, serviciilor, mărfurilor și capitalurilor) instituite de Tratatul Constitutiv al Uniunii Europene și reprezintă condiții esențiale pentru funcționarea pieței interne a UE.

➤ **Libera circulație a mărfurilor** - majoritatea produselor (considerate ca fiind cu "risc mai mic") sunt supuse la aplicarea principiului de recunoaștere reciprocă, ceea ce înseamnă că orice produs fabricat sau comercializat legal într-unul din statele membre ale UE poate fi mutat și comercializat în mod liber în cadrul pieței interne a UE.

➤ **Limitele privind libera circulație a mărfurilor** – sunt stabilite limite atunci când există un interes comun specific, cum ar fi protecția mediului, sănătatea cetățenilor, sau politicile publice, de exemplu. Acest lucru înseamnă, de exemplu, că dacă importul unui produs este considerat de către autoritățile naționale ale unui stat membru ca fiind o potențială amenințare pentru sănătatea, moralitatea sau ordinea publică, acest stat poate restricționa sau interzice accesul pe piața sa. Exemple de astfel de produse sunt produsele alimentare modificate genetic sau anumite băuturi energizante.

➤ **Libera circulație a capitalurilor** - constituie baza de integrare a piețelor financiare europene. Cetățenii statelor membre UE pot gestiona și investi banii în orice alt stat membru UE.

➤ Persoanele fizice pot efectua un număr ridicat de operațiuni financiare în cadrul UE, fără restricții majore, astfel: pot să deschidă ușor un cont bancar, pot să cumpere acțiuni, pot să-și investească banii sau să achiziționeze proprietăți într-un alt stat membru.

➤ Anumite **excepții** de la acest principiu se aplică și sunt în principal legate de impozitare, politicile publice, spălarea de bani și sancțiunile financiare convenite în cadrul Politicii Comune Externe și de Securitate a UE.

2. Cum se poate obține o locuință în Germania?

Există două variante:

- închirierea;
- cumpărarea

Peste jumătate dintre cetățenii germani trăiesc în locuințe cu chirie. Spre deosebire de multe alte țări ale UE, în Germania locuințele cu chirie sunt în cea mai mare parte nemobilate. Găsirea unei locuințe cu chirie la un preț rezonabil, mai ales în marile centre urbane nu este ușoară. Chiriile sunt mai ridicate în orașele mari, cum ar fi München, Köln, Stuttgart, Hamburg și Düsseldorf.

În orașele mici și zonele rurale, precum și orașele din Germania de Est, chiriile sunt semnificativ mai ieftine. La costul efectiv de închiriere se mai adaugă cheltuielile de încălzire, apă și energie electrică, de uz casnic, care se ridică la circa 25 % din chiria lunară. Chiria se plătește proprietarului lunar în avans.

3. Unde se pot găsi informații cu privire la școli și grădinițe?

Puteți obține informații despre creșe, grădinițe și alte opțiuni de îngrijire a copiilor de la birourile de tineret municipale sau locale - Jugendamt. Întreprinderile mari și universitățile au în mod frecvent propriile sisteme de îngrijire a copiilor. Există diverse portaluri internet care vă pot facilita căutarea de școli și universități.

4. Cum se realizează transferul automobilului și ce trebuie știut cu privire la permisul de conducere?

Implementarea principiului liberei circulații a persoanelor, reprezintă una dintre pietrele de temelie ale construcției europene și a stat la baza introducerii unei serii de reguli practice prin care să se asigure faptul că cetățenii europeni pot într-adevăr să circule liber și ușor în orice alt stat membru al UE. Astfel călătoritul cu mașina proprie în statele membre UE a devenit cu timpul o chestiune mult mai puțin problematică. Comisia Europeană a stabilit o serie de reglementări comune cu privire la recunoașterea reciprocă a carnetului de conducere, valabilitatea asigurării pentru mașină și posibilitatea înregistrării unei mașini într-o țară gazdă.

Permisul de conducere în UE. Nu există efectiv un permis de conducere comun la nivelul UE, dar statele membre UE au introdus totuși un „model comunitar” de permis de conducere. Prin acest model se asigură că permisele de conducere emise de diferite state membre UE sunt ușor de recunoscut în alte State Membre. În general se aplică principiul recunoașterii reciproce. Permisul este emis în conformitate cu prevederile naționale, dar trebuie în același timp să respecte dispozițiile cu privire la modelul comunitar, cum ar fi condițiile minime de îndeplinit pentru a putea obține un permis de conducere. Permisele de conducere mai vechi, emise înainte de 1996 nu trebuie să fie schimbate conform acestui nou model comunitar de permis și rămân valide până la expirarea lor.

Înregistrarea mașinii în țara gazdă. În cazul în care o persoană rezidă în alt stat membru UE și își folosește mașina personală pe teritoriul aceluși stat pentru mai mult de 6 luni, va fi obligat să-și înregistreze mașina adresându-se autorităților locale și plătind taxele de înregistrare aferente în statul gazdă.

Asigurarea mașinii. Cetățenii UE își pot asigura mașina în orice stat membru UE, atâta timp cât compania de asigurări aleasă este licențiată, conform reglementărilor legale naționale, în emiterea unor astfel de polițe de asigurări. O companie cu sediul într-un alt stat membru are dreptul să vândă o poliță de răspundere civilă obligatorie doar dacă sunt îndeplinite anumite condiții. Asigurarea va fi valabilă în toate statele membre UE, indiferent unde are loc accidentul.

Taxe. TVA-ul pe mașinile cu motoare este plătit de regulă în țara din care se cumpără mașina, cu toate că în anumite condiții, TVA-ul se poate plăti în țara de destinație.

5. Care sunt procedurile de înregistrare și privind obținerea permisului de ședere?

De la 1 ianuarie 2007, odată cu aderarea României la Uniunea Europeană, cetățenilor români le sunt aplicabile prevederile Directivei 2004/38 privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora. De la acea dată, cetățenii români au aceleași drepturi de acces și de rezidență pe teritoriul Germaniei, ca și cetățenii celorlalte state membre ale Uniunii Europene. Începând cu 01.01.2014 au fost eliminate dispozițiile tranzitorii

Dacă sunteți cetățean român, ca și cetățenii celorlalte state membre ale Uniunii Europene, trebuie să prezentați la frontieră cartea de identitate sau pașaportul pentru a fi admiși pe teritoriul Germaniei.

La fel ca și cetățenii germani trebuie să vă înregistrați la Oficiul de Evidență a Populației din orașul în care doriți să vă stabiliți domiciliul în Germania. Cererea de acordare a dreptului de ședere se depune la autoritatea pentru străini locală (Ausländerbehörde) care are competența de a elibera adeverința privind dreptul la libera circulație și la alegerea domiciliului/UE (Freizügigkeitsbescheinigung). Cererea va fi însoțită de dovezi cu privire la scopul șederii (muncă, studii, etc), mijloacele financiare și asigurarea medicală. Membrii de familie care nu sunt cetățeni ai UE trebuie să se înregistreze în cazul în care intenționează să rămână în Germania pentru o perioadă mai mare de 3 luni.

Dacă aveți cetățenie română puteți rămâne în Germania până la 3 luni, necondiționat.

Pentru a vă exercita dreptul de ședere pentru perioade mai lungi de 3 luni, va trebui să:

- aveți un loc de muncă sau desfășurați o activitate independentă;
- dispuneți de suficiente resurse pentru a vă întreține pe dumneavoastră precum și pe membrii familiei dumneavoastră și să aveți o asigurare medicală valabilă pentru dvs. și pentru membrii de familie care vă însoțesc;
- urmați cursurile unei instituții de învățământ recunoscute din Germania (inclusiv cursuri de formare profesională) și să aveți o asigurare medicală cuprinzătoare pentru dvs. și pentru membrii de familie care vă însoțesc;
- fiți membru de familie care însoțește sau se alătură unui cetățean al Uniunii Europene care îndeplinește una sau mai multe din condițiile prevăzute la punctele precizate anterior.

6. Ce prevede lista de verificare înainte și după sosirea pe teritoriul Germaniei?

- Înainte de a merge în Germania veți avea nevoie de următoarele documente:
 - Pașaport sau document de identitate valabil UE/SEE; alte documente personale pot fi luate, cum ar fi certificatul de naștere sau de căsătorie, etc.;
 - Un card european de sănătate emis de Casa Națională de Asigurări de Sănătate (CNAS) din România;
 - Formularele europene în scopul atestării perioadelor de asigurare sau de muncă realizate ca salariat în România atunci când este necesar și/sau , dacă doriți să transferați dreptul de a beneficia de prestații de șomaj în Germania;
 - Certificate, diplome, atestări și referințe privind ocuparea altor locuri de muncă (în original și traduceri legalizate);
 - Orice alte permise și licențe pe care le considerați adecvate, de exemplu permisul de conducere.
 - CV-uri și scrisori de intenție, redactate în limba germană
- Totodată, este necesar să vă asigurați că:
 - Aveți un loc de cazare în Germania
 - Aveți suficiente fonduri pentru acoperirea costurilor primei luni de ședere;
 - Aveți asigurare medicală corespunzătoare;
 - Informați autoritățile din statul de origine privind șederea pe teritoriul Germaniei;
 - Faceți rost de pașapoarte pentru animalele deținute.
- După ce sosiți în Germania:
 - Dacă aveți deja un loc de muncă trebuie să vă prezentați imediat la angajatorul dumneavoastră, iar când începeți munca trebuie să obțineți confirmarea înregistrării dumneavoastră în cadrul sistemului de asigurări sociale.
 - Dacă sunteți în căutarea unui loc de muncă trebuie să vă prezentați în termen de 30 de zile la Serviciile Ocupare a Forței de Muncă, dacă aveți formularul care atestă că sunteți în căutarea unui loc de muncă la dumneavoastră;
 - Trebuie să raportați în termen de 30 de zile de la mutarea în Germania la autoritățile de înregistrare responsabilă;

- Trebuie să raportați la biroul de asigurări sociale (în special angajații cu timp parțial de lucru, lucrătorii pe cont propriu, membrii de familie): este necesar să obțineți numărul de asigurare socială și formularul european.
- Este bine să deschideți un cont bancar;
- Dacă este cazul, înregistrați mașina deținută;
- Prezentați-vă la autoritatea fiscală responsabilă;
- Abonați-vă la servicii de gaze și electricitate, telefonie, radio și televiziune;
- Înscrieți-vă copiii în cadrul unei școli;
- Înmânați documentul dumneavoastră de ședere autorității administrative dacă intenționați să stați mai mult de trei luni în Germania.

C. Condiții de muncă:

1. Cum este reglementată recunoașterea diplomelor și a calificărilor?

Posibilitatea de dobândire a recunoașterii diplomelor și a calificărilor unei persoane joacă un rol foarte important asupra migrației în scop de muncă de la nivelul UE. Este necesară dezvoltarea unui sistem european care să garanteze recunoașterea calificărilor profesionale în diferite state membre. Principiul de bază este că un cetățean european trebuie să aibă posibilitatea să-și practice în mod liber profesia în oricare Stat Membru al UE. Aplicarea practică a acestui principiu este din păcate uneori împiedicată de cerințele naționale care reglementează uneori accesul la anumite meserii în statul gazdă. Tocmai pentru ca acest lucru să fie cu adevărat posibil, UE a pus bazele unui sistem de recunoaștere a calificărilor profesionale. În cadrul acestui sistem se face totuși distincție între profesiile care sunt reglementate (profesii pentru care sunt solicitate calificări specifice) și cele care nu sunt reglementate legal în statele membre gazdă.

Astfel la nivelul UE au fost propuse o serie de instrumente pentru a asigura o mai bună transparență în procesul de recunoaștere a diplomelor și calificărilor:

- 1. Cadrul European al Calificărilor** – obiectivul său este de a crea legături între diferitele sisteme naționale de calificare și să asigure un transfer omogen și o recunoaștere a diplomelor.
- 2. Centrele de informare cu privire la recunoașterea academică națională (The National Academic Recognition Information Centres - NARICs)** – furnizează sprijin în recunoașterea studiilor efectuate în străinătate și a calificărilor.

3. **Sistemul European de Transfer al Creditelor** (The European Credit Transfer System - ECTS) – facilitează recunoașterea studiilor efectuate în străinătate și vine în completarea programului de mobilitate pentru studenți Erasmus.
4. **Europass** – este un instrument prin care se asigură transparența aptitudinilor profesionale. Prin acest sistem aptitudinile și calificările sunt mai ușor de înțeles și recunoscut în diferite părți ale Europei. Are la bază cinci documente standardizate:
 - ✓ un curriculum vitae (CV)
 - ✓ un pașaport lingvistic
 - ✓ un supliment la certificatul profesional
 - ✓ un supliment la diploma
 - ✓ un document de mobilitate europass

Institutul Federal pentru Formare Profesională Bundesinstitut fur Berufsbildung (BIBB)

Institutul este finanțat din fondurile bugetului federal și este supervizat de către Ministerul Federal al Educației și Cercetării.

Obiectivele activităților de cercetare, dezvoltare și consultanță ale BIBB sunt:

- identificarea noilor funcții ale formării profesionale;
- promovarea inovației în formarea profesională;
- dezvoltarea de noi soluții practice și viabile pentru a fi utilizate în formarea inițială și continuă.

BIBB acordă o atenție deosebită următoarelor activități:

- realizarea de cercetări în domeniul formării profesionale pentru identificarea corelațiilor dintre schimburile tehnologice și sociale, pe de o parte, și dezvoltarea pieței muncii, pe de altă parte;
- identificarea tendințelor emergente și analiza implicațiilor lor asupra formării;
- diseminarea rezultatelor activității sale și perfecționarea cercetărilor metodologice, prin participarea în rețele de cooperare la nivel național și internațional și prin promovarea schimburilor de experiență și informații, pentru a induce progresul în domeniul formării profesionale.

Școala Românească

Școala Românească Berlin-Brandenburg oferă cursuri de **Limba germană** pentru adulți și pentru elevi și cursuri de:

- Limba română ca limbă străină (adulți);
- Limba română ca limbă străină pentru copii;
- Limba română ca limbă maternă (pentru copiii bilingvi).

Cursurile se desfășoară la sediul Ambasadei României.

2. Cum este reglementată formarea profesională?

Inițiativele UE pentru promovarea cooperării privind formarea profesională:

a. Programul Socrate:

Programul Socrate susține cooperarea europeană în toate domeniile de educație, sub diferite forme:

- mobilitatea - deplasare pe teritoriul Europei;
- organizarea de proiecte comune;
- dezvoltarea de rețele europene - diseminarea de idei și bune practici;
- realizarea de studii și analize comparative.

În practică, Programul Socrate oferă burse de studiu, pentru predat sau a urma un curs de formare profesională într-o altă țară. Oferă sprijin pentru instituțiile de învățământ privind organizarea de proiecte de predat și de schimb de experiențe și ajută asociațiile și ONG-urile la organizarea de activități educaționale, etc.

Una dintre acțiunile programului Socrate este Grundtvig, care urmărește în primul rând îmbunătățirea calității educației profesionale a adulților și, de asemenea, promovarea schimbului și cooperării pentru facilitarea oportunităților și accesului la învățarea pe tot parcursul vieții pentru cetățenii UE.

b. Programul Leonardo da Vinci:

Programul Leonardo da Vinci, adoptat în 1994, are ca obiectiv principal implementarea politicii de formare profesională a UE. Este unul dintre instrumentele principale de sprijinire a mobilității trans-naționale în Europa și oferă finanțare pentru organizațiile publice și private care activează în domeniul formării. Acest program de asemenea sprijină proiectele de plasare și de schimb, vizitele în scop de studiu și rețelele trans-naționale, printre altele.

Centrul European pentru Formare Profesională (CEDEFOP) – a fost creat în 1975, în calitate de agenție specializată a UE pentru promovare formării profesionale la nivelul Europei. Sediul său, este în Grecia la Salonic. (www.cedefop.eu)

Fundația Europeană de Formare – a fost înființată în 1995 și își desfășoară activitatea în strânsă colaborare cu CEDEFOP. Misiunea sa este să sprijine statele partenere (din afara UE) să-și modernizeze și să-și dezvolte sistemele lor de formare profesională. (www.etf.eu.int)

Cetățenii români pot obține mai multe informații cu privire la cele două programe, Socrates și Leonardo da Vinci, dar și la alte programe, consultând site-ul Agenției Naționale pentru Programe Comunitare în Domeniul Educației și Formării Profesionale: <http://www.anpcdefp.ro/>

Educația adulților și învățarea pe tot parcursul vieții în Europa

Învățarea pe tot parcursul vieții este un proces care implică toate formele de educație - formale, informale și non-formale. Are menirea de a permite oamenilor să-și dezvolte și să mențină competențe-cheie pe tot parcursul vieții lor, precum și de a permite cetățenilor de a migra în mod liber între slujbe, regiuni și țări.

3. Cum este realizată încadrarea – contractul de muncă?

Vârsta minimă pentru angajare în muncă în Germania este de 15 ani. Deși stagiarii muncesc în cadrul unei întreprinderi ca parte din formarea lor profesională, aceștia nu sunt angajați în sens convențional și, prin urmare, încheie un contract de formare profesională cu societatea și nu un contract de muncă.

Tipul predominant de contract de muncă în Germania este contractul pe durată nedeterminată, cu normă întreagă, cu o săptămână de lucru de aproximativ 40 de ore. Cu toate acestea, acest "contract de muncă standard" a devenit mai puțin frecvent între 1997 și 2007, proporția de locuri de muncă care implică un astfel de contract fiind în scădere de la 82,5% la 74,5%. Pe de altă parte, noi tipuri de contracte de muncă (muncă pe durată determinată, muncă cu timp parțial, munca temporară) au devenit mai importante în aceeași perioadă (cu o creștere de la 17,5% la 25,5%).

Contractele de muncă cu timp parțial implică mai multe aspecte. În plus față de obișnuitele contracte de muncă cu timp parțial care fac obiectul unei asigurări de securitate socială, există, de asemenea, așa-numitele locuri de muncă "mini-job", în care este posibil un câștig de maxim 400 de euro pe lună. Aproximativ 7.1 milioane de persoane sunt în prezent angajate în "mini-job" în special în domeniile catering, vânzare cu amănuntul, managementul clădirilor și piețelor și amenajare peisagistică.

De mulți ani sectorul agențiilor de muncă temporară este în creștere rapidă în Germania și oferă în prezent un loc de muncă la aproximativ 731 000 de persoane. Formele de angajare ca liber profesionist au câștigat în importanță în ultimii ani și reprezintă circa 10% din cei angajați.

Contractul de muncă

Un contract de muncă poate fi încheiat verbal sau în scris. Formă scrisă este recomandabilă pentru a avea dovezi în caz de litigii juridice.

Numărul orelor de lucru pe săptămână variază în prezent între 38 și 40 de ore, în funcție de contractul colectiv aplicabil. Cu toate acestea, pentru angajații în funcții de înaltă calificare și cei care au un venit relativ ridicat, în special manageri, orele suplimentare neplătite nu implică nici o majorare salarială.

Angajatorul este obligat să pună la dispoziția angajatului o informare scrisă privind condițiile de muncă care să cuprindă:

- Numele complet al angajatorului;
- Adresa angajatorului;
- Locul desfășurării activității;
- Denumirea postului / natura muncii;
- Data de începere a activității;
- Durata estimată a contractului (în cazul unui contract temporar) sau data la care contractul va înceta (în cazul unui contract cu durată determinată);
- Durata perioadei de probă;
- Nivelul de salarizare;
- Intervalele de plată a salariilor;
- Condițiile referitoare la timpul de muncă (inclusiv orele suplimentare și perioadele de odihnă);
- Condițiile referitoare la concediul plătit (altul decât concediu medical);
- Condițiile referitoare la concediului de boală / accidente de muncă și plata acestuia, precum și condițiile referitoare la pensionare și programele de pensii;
- Durata preavizului.

Reglementări ale autorităților germane pentru situații speciale

Guvernul federal poate decide prin ordonanță, cu aprobarea Camerei Landurilor, protecția lucrătorilor și repausul de duminică și din sărbători, pentru evitarea unor pagube majore prin:

- stabilirea mai detaliată a domeniilor cu lucru duminică și de sărbători precum și a activităților permise;
- permiterea altor excepții suplimentare pentru odihna de duminică și de sărbători

a) pentru firme, în care lucrul duminică și în zilele de sărbătoare este necesar pentru satisfacerea nevoilor populației în acele zile;

b) pentru firme, în care apar activități a căror întrerupere sau amânare

- nu este posibilă sau este posibilă cu dificultăți majore;
- ar avea ca urmări pericole deosebite pentru viața și sănătatea lucrătorilor;
- din motive legate de binele colectiv, în special pentru asigurarea ocupării;

- ar conduce la pagube substanțiale mediului sau aprovizionării cu energie și apă.

Autoritatea de control poate:

- stabili dacă lucrul este permis.
- a) până la zece zile de duminică sau de sărbătoare, dacă sunt condiții speciale care necesită o activitate susținută în firmele comerciale;
- b) până la cinci duminici sau zile de sărbătoare, dacă sunt condiții speciale care necesită prevenirea pagubelor disproporționate;
- c) într-o duminică pe an pentru realizarea inventarului prevăzut de lege;
- decide cu privire la timpul de lucru alocat serviciului religios public;
 - aproba ca lucrătorii să fie ocupați duminica și în zilele de sărbătoare în activități, care din motive tehnice necesită continuarea și duminica și în zile de sărbătoare;
 - aproba, ocuparea lucrătorilor duminica și în zilele de sărbătoare, dacă prin utilizarea continuă a timpului de lucru săptămânal permis legal și a timpilor de lucru din străinătate capacitatea concurențială este periclitată în mod inacceptabil;
 - aproba un timp de lucru zilnic mai lung:
 - pentru operații în ture continue (obținerea turelor libere suplimentare);
 - pentru șantiere și locații de montare;
 - pentru firmele din domeniul sezonier sau de campanie, dacă prelungirea timpului de lucru peste 8 ore zilnic se recuperează printr-o reducere corespunzătoare a timpului de lucru în alte perioade.

Ministerul Federal al Apărării printr-o ordonanță emisă cu aprobarea Ministerului Federal al Muncii și Afacerilor Sociale poate obliga angajații din motive necesare apărării, să presteze muncă peste limitele timpului de lucru stabilit în ordonanțele emise și în contractele colective de muncă.

Dacă se permit excepții, timpul de lucru săptămânal nu poate depăși în medie 48 ore, în cursul a 6 luni calendaristice sau a 24 de săptămâni.

Contracte prin agenții de muncă temporară

Un angajat al unei agenții de muncă temporară este o persoană care, în baza unui contract încheiat cu o agenție de muncă temporară, acceptă să presteze o activitate sau un serviciu în beneficiul unei terțe părți (indiferent dacă partea terță este sau nu parte la contract).

Contractul prin care mediatorul se angajează să facă intermedierea pentru persoanele în căutarea unui **loc de muncă** se încheie în forma scrisă și cuprinde, în special, taxa de mediere, precum și toate activitățile care sunt necesare pregătirii și realizării medierii.

Taxa de mediere, inclusiv T.V.A., nu poate depăși suma de 2.000 Euro, corespunzătoare valorii cuponului de mediere acordat de Agenția Federală a Muncii la medierea șomerilor și va fi achitată numai în cazul în care **contractul de muncă se concretizează**.

Dacă taxa este mai mare, înțelegerea devine nulă.

Ministerul Federal al Muncii și Afacerilor Sociale este împuternicit să stabilească prin ordin ca pentru anumite **locuri de muncă** sau grupe profesionale să se stabilească taxe de mediere **proporționale cu salariul**.

Pentru ca în demersurile obținerii dreptului de lucru să nu intervină probleme, nici în R.F. Germania și nici în România, datele personale scrise pe formularul tip „Acord Angajare / Contract de muncă” trebuie să fie corecte, de aceea vă recomandăm completarea formularelor conform actelor de identitate.

Problemele pot interveni la verificările Centralei pentru medierea forței de muncă din Bonn (ZAV), la verificările și înștiințarea făcute de Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, fiind posibil ca înștiințarea să nu ajungă la destinatar, iar titularul contractului să ajungă în posesie mai târziu decât era prevăzut și de asemenea greutăți pot interveni la obținerea vizei de muncă;

- procedura se efectuează pe o perioadă de 4 – 6 săptămâni;
- în cazul în care angajatorul nu poate aștepta această perioadă există posibilitatea de mediere rapidă (prin fax) care durează maxim 1 săptămână.

Reprezentanțele diplomatice sau consulare romane și germane în străinătate sau alte agenții private nu sunt autorizate să efectueze intermedieri.

4. Care sunt prevederile privind ocuparea cu privire la categoriile speciale?

Adolescenții și minorii cu vârsta de până la 14 ani

Vârsta minimă pentru ocuparea normală a forței de muncă într-o companie este de 15 de ani. În Germania, este interzisă munca copiilor în temeiul Jugendarbeitsschutzgesetz (Legea privind protecția lucrătorilor tineri). Legea distinge între copii (de până la 14 ani) și adolescenți (15 - 18 ani).

Copii în vârsta de cel puțin 14 ani care nu sunt obligați la o prezență școlară permanent se pot angaja șapte ore pe zi și 35 de ore pe săptămână în locuri de muncă adecvate (de exemplu în fotocopiere și servicii de curierat). Vârsta minimă pentru inițierea unei afaceri este de 15 ani.

Persoanele cu dizabilități severe

Persoanele cu dizabilități severe au o protecție specială împotriva concedierii. Încetarea contractului de muncă al unei persoane cu handicap grav din inițiativa angajatorului necesită consimțământul prealabil al Agenției pentru persoanele cu handicap. Orice notificare de concediere făcută de către angajator fără acest aviz al Agenției, este nulă.

Femeile gravide și tinerele mame

Legea privind protecția maternității protejează **femeile gravide și tinerele mame** în principal împotriva concedierii și, de asemenea împotriva reducerii temporare a veniturilor. Această protecție specială este acordată pe durata sarcinii și până la patru luni de la nașterea copilului. De asemenea legea reglementează și interdicția de lucru în zonele periculoase cu scopul de a proteja sănătatea mamei și a copilului. Perioada de acoperire începe cu cel puțin șase săptămâni înainte de data preconizată a nașterii și se termină în mod normal, la opt săptămâni după naștere (sau douăsprezece săptămâni, în caz de nașteri premature și nașteri multiple).

5. Cum este reglementată activitatea ca lucrător independent?

Libertatea de stabilire în cadrul Uniunii Europene asigură că fiecare cetățean al UE este capabil să creeze o afacere, precum și că un antreprenor dintr-un stat membru poate deschide o afacere în țările din UE.

Cu toate acestea, în scopul de a asigura egalitatea în fața legii, cetățenii străini în Germania trebuie să îndeplinească condițiile, în temeiul legislației naționale comerciale, legate de crearea de afaceri.

În cazul activităților artisanale, Camera de Comerț este în măsură de a stabili dacă activitatea propusă trebuie să fie înregistrată la Registrul comerțului (Handwerksrolle), precum și modul în care sunt îndeplinite condițiile necesare.

Registrul comerțului este un registru care conține toți proprietarii industriei artisanale supuși unui regim de autorizare, care funcționează în mod regulat.

Dacă doriți să demarați o activitate industrială, comercială sau artizanală, vă rugăm să contactați Camera profesională a orașului / localitatea în care va fi sediul activității viitoare. Este suficient să contactați autoritățile fiscale.

Antreprenorii din Germania vor primi informații și consiliere de la Camera de Comerț și Industrie, Camera de Comerț și asociații profesionale și instituții de credit
Pentru mai multe informații vă puteți adresa la Camera de Comerț a Germaniei Industrie- und Handelskammer Industrie- und Handelskammer la:

Adresă: Frankfurt am Main Frankfurt am Main Börsenplatz 4

Börsenplatz 4 60313 Frankfurt 60313 Frankfurt

Telefon: (0 69) 21 97-12 80

Fax: (0 69) 21 97-14 24

E-mail: info@frankfurt-main.ihk.de info@frankfurt-main.ihk.de

6. Cum este reglementată salarizarea?

Salariul este determinat de convenții colective sau contracte individuale. Angajatorii sunt deseori dispuși să plătească salarii mai mari decât cotele stabilite în contractele colective pentru persoanele care răspund adecvat cerințelor ridicate.

De la 1 ianuarie 2015 Germania aplică noua lege a salariului minim, denumită „**Gesetz zur Regelung eines allgemeinen Mindestlohns (Mindestlohngesetz - MiLoG)**” aprobată în 11.08.2014. Conform acestei reglementări, salariul minim pe economia Germană este de 8,50 euro/oră brut și se aplică tuturor ramurilor economice, cu posibilitatea revizuirii la fiecare 5 ani. Textul legii este accesibil pe linkul internet: <http://www.gesetze-im-internet.de/bundesrecht/milog/gesamt.pdf>

Opt sectoare și-au exprimat dorința de a fi incluse în sfera de aplicare a Legii cu privire la: detașarea salariaților, munca temporară sau îngrijirea (persoanelor în vârstă), serviciile de monitorizare și de securitate a muncii, gestionarea deșeurilor, instruirea continuă, serviciile de silvicultură, textile, serviciile furnizate în mari spălătorii industriale, activității miniere.

Salariul mediu brut lunar al unui lucrător cu normă întreagă în sectoarele de producție, de comerț, de credit și de asigurare variază de la o ramură la alta. Astfel, cele mai mici, salariile medii brute sunt în domeniul măcelăriei la un nivel de 2 106 €, iar cele mai mari în industria de prelucrare a petrolului, la un nivel de 4 190 €.

Conform convențiilor bilaterale, drepturile salariale ale lucrătorilor români trebuie să corespundă nivelului stabilit de legislația germană sau de contractele colective de muncă din R.F. Germania.

Lucrătorilor români li se aplică și legea germană privind detașarea lucrătorilor. Legea respectivă transpune directiva europeană privind detașarea lucrătorilor în cadrul prestării de servicii (96/71/CE), având drept consecință protejarea lucrătorilor români din domeniul construcțiilor privind drepturile salariale și de concediu.

În general, **salariul este transferat în contul curent al angajatului** la mijlocul sau la sfârșitul lunii. Angajatorul transmite direct la agențiile responsabile de impozitare și contribuțiile angajaților la securitatea socială (asigurări de sănătate, de pensii și de asigurări), precum și asigurarea de șomaj.

Fluturașul de salarizare este primit de salariat la fiecare plată a salariului, și trebuie să indice: salariul brut, tipul și nivelul fiecărei rețineri, precum și salariul net.

Angajatorilor le este permis să facă următoarele rețineri din salariul angajaților:

- Reținerile impuse sau autorizate prin lege precum suprataxa de solidaritate, impozitul datorat cultelor și asigurări de sănătate, de șomaj,
- Orice reținere permisă prin contractul de muncă (de exemplu, contribuțiile la anumite sisteme de pensii);
- Orice reținere agreată în scris de angajat (de exemplu, abonamente pentru anumite servicii medicale, cluburi sportive sau pentru alte cluburi de socializare).

Contractele colective privind salariul minim general obligatoriu în domeniul construcțiilor precum și reglementări specifice privind munca suplimentară, pot fi găsite la

http://www.zoll.de/english_version/f0_aentg/c0_info_an/k0_arbeitsbedingungen/index.html

Angajatorii locali și străini sunt obligați, fără excepție, să acorde angajaților lor din Germania cel puțin condițiile de salarizare specificate în orice contract colectiv de muncă obligatoriu sau într-un instrument statutar. În toate industriile, interdicția de a funcționa contrar obiceiului, și în particular interdicția privind specula salarială din interiorul acestora, așa cum s-a stabilit prin Codul Civil art. 134, 138, trebuie să fie respectată. Potrivit jurisdicției actuale specula salarială exista atunci când acordul salarial relevant pentru activitatea particulară este mai mic cu mai mult de o treime. Acordurile salariale pot fi consultate în Registrul Salarial al Ministerului Federal al Muncii și Afacerilor Sociale.

7. Cum este reglementat timpul de lucru?

Programul de lucru și pauzele sunt reglementate de Legea privind orele de lucru - Arbeitszeitgesetz, convențiile colective și acordurile salariale ale companiei, sau stabilite în mod individual. În prezent, săptămâna de lucru variază între 38 și 40 de ore, în funcție de contractul colectiv aplicabil. În mod normal, ziua de lucru nu trebuie să depășească opt ore. O pauză de cel puțin 30 de minute este obligatorie, după o muncă de șase ore. O perioadă de repaus de cel puțin 11 ore trebuie să fie acordată după o zi de lucru întregă. În mod obișnuit lucrătorii nu își desfășoară activitatea în zilele de duminică și în sărbătorile legale.

Normele privind timpul de muncă prezentate nu se aplică angajaților în locuri de muncă calificate sau celor cu venituri ridicate, în special, personalului de conducere. De regulă aceștia lucrează ore suplimentare fără plată vreunui spor salarial.

Peste 28% din totalul salariaților își desfășoară activitatea cu timp de lucru flexibil. Prin "flexi-timp" sunt stabilite limitele în care angajații trebuie să fie prezenți în cadrul întreprinderii. Angajații au posibilitatea de a lucra mai multe sau mai puține ore în limitele fixate. Orele suplimentare pot fi efectuate până la un anumit plafon și sunt recuperate prin timp liber acordat. În acest sens au fost realizate sistemele electronice de înregistrare pentru orele de muncă efectuate de către fiecare individ.

Legislația aplicabilă:

- Legea privind orele de lucru Arbeitszeitgesetz ;
- Legea privind conducătorii de vehicule motorizate și trenuri (Fahrpersonalgesetz);
- Legea privind timpul de închidere (Ladenschlussgesetz);
- Seemannsgesetz.

Legea de ocupare a forței de muncă prevede că timpul de muncă este în general de 8 ore pe zi, 6 zile lucrătoare (48 ore lucrătoare pe săptămână). Ziua de lucru poate fi mărită până la 10 ore lucrătoare pe zi (60 ore lucrătoare pe săptămână), dacă media rămâne de 8 ore. Pauzele trebuie să fie de cel puțin 30 minute pentru o zi de muncă de 6 ore și de 45 minute pentru o zi de muncă de 9 ore. La sfârșitul zilei de muncă, angajatul beneficiază de o pauză neîntreruptă de odihnă de 11 ore. Este interzis să se muncească în zilele de duminică și sărbătorile legale (Arbeitszeitgesetz). Orice excepție de la aceste reguli de baza sunt prevăzute limitativ de lege, sau sunt permise în cadrul unui contract colectiv sau individual.

<http://www.bmas.de/portal/16702/startseite.html#BMAS/Navigation/Arbeitsrecht/gesetze, did=22094.html>

<http://bundesrecht.juris.de/fahrpersstg/BJNR002770971.html>

<http://www.bmas.de/portal/16702/startseite.html#BMAS/Navigation/Arbeitsrecht/gesetze, did=133200.html>

Tabele orare și pontaje

Angajatorul este obligat:

- să afișeze o copie a reglementărilor legale, a ordonanțelor aplicabile pentru firmă și a contractelor colective de muncă și înțelegerilor, valabile pentru întreprindere într-un loc corespunzător pentru consultare;
- să înregistreze timpul de lucru al lucrătorilor care depășește timpul de lucru zilnic;
- să țină un registru al lucrătorilor care au fost de acord cu prelungirea timpului de lucru.

Documentele se păstrează cel puțin doi ani.

Pauzele și perioadele de odihnă:

- Munca cu timp parțial:
- Munca în schimburi:
- Munca în schimburi cu program flexibil:
- Muncă de noapte:
- Orele suplimentare:

9. Care sunt prevederile privind concediile?

Concediul anual se acordă între patru și șase săptămâni, în funcție de sector și întreprindere. Dacă sunteți bolnav, trebuie să mergeți la medic și să obțineți un certificat

care să ateste starea de incapacitate de muncă. Angajatorul dvs. trebuie să primească acest certificat nu mai târziu de a treia zi de la declanșarea bolii.

Există mai multe tipuri de concedii sau de întreruperi ale activității de care ați putea beneficia la locul de muncă.

Legea federală privind concediile garantează angajaților dreptul la concediu anual plătit. Protecția drepturilor de concediu se realizează prin contribuția angajatorului la Casa concediilor din domeniul construcțiilor din R.F. Germania (SOKA BAU). Casa concediilor este o instituție a partenerilor sociali, înființată pentru a asigura drepturile de concediu ale lucrătorilor. Ca urmare a contribuției angajatorului la Casa concediilor, lucrătorul primește din partea Casei sumele aferente concediului de odihnă raportat la perioada lucrată în R.F. Germania. În cazul în care angajatorul a acordat deja lucrătorului concediu plătit, acestuia i se restituie contribuția de la Casa concediilor.

Concediul de odihnă

Concediul legal minim este de 24 zile pe an.

Anumitor grupe, inclusiv tinerilor sub vârsta de 18 ani și persoanelor cu handicap, li se aplică norme speciale. Contractele colective prevăd pentru majoritatea persoanelor active o perioadă de concediu de 30 de zile. Salariul continuă să fie plătit integral în această perioadă.

Dreptul de a avea concediu integral este dobândit după șase luni de serviciu. După angajare fixați concediul cu angajatorul și colegii dumneavoastră.

Concediul parental

Pe durata concediului parental, părinții au dreptul la un concediu fără plată, pentru a avea posibilitatea de se ocupa de îngrijirea copilului. Contractul de muncă este suspendat pe durata concediului parental. Concediul permite angajatului/ei de asemenea, exercitarea unei activități cu timp parțial de lucru, pentru a fi capabil să se consacre copilului și în același timp să păstreze legătura cu activitatea lor. Fiecare părinte are dreptul la concediu parental pentru educația copilului până la vârsta de trei ani.

Concediul pentru formare profesională.

Angajații au posibilitatea de a solicita concediu pentru formare profesională.

Landurile reglementează disponibilitățile pentru formare, fără pierderea salariului. Vă puteți bucura de acest concediu de la locul de muncă pentru a vă perfecționa (de exemplu pentru a urma cursuri de "germana ca limbă străină") sau formarea profesională continuă. La fel ca și în cazul concediului anual trebuie să conveniți cu angajatorul dumneavoastră înainte de a vă lua concediul de formare profesională.

Concediul de maternitate

Dacă sunteți însărcinată pe durata derulării raporturilor de muncă aveți dreptul la concediul de maternitate. Dreptul la concediul de maternitate există pentru toate

angajatele din Germania (inclusiv pentru lucrătoarele ocazionale), indiferent de perioada lucrată sau de numărul de ore lucrate săptămânal.

Concediul medical

Există reguli stricte referitoare la absențele cauzate de boală. În caz de incapacitate de boală trebuie cât mai curând posibil să anunțați angajatorul cu privire la incapacitatea de muncă, precum și durata probabilă a acesteia.

Dacă sunteți bolnav mai mult de trei zile, trebuie să prezentați un certificat medical înainte de a patra zi.

Zile libere pentru ocazii speciale

Unele contracte colective de conțin dispoziții aplicabile la evenimentele vieții private. Mulți angajatori acordă zile de concediu special pentru căsătorie, moartea unei rude apropiate, în caz de mutare sau atunci când lucrătorii sunt transferați în altă parte.

10. Care sunt dispozițiile privind încetarea relației de muncă?

Perioada de probă

Relațiile de muncă permanente încetează la inițiativa uneia dintre cele două părți, dar nu mai târziu de atingerea vârstei de pensionare.

În mod normal, un raport de muncă permanent începe cu o perioadă de probă de șase luni. În timpul perioadei de probă se aplică o perioadă redusă de preaviz de 14 zile. Încetarea raporturilor de muncă trebuie să fie efectuată în scris. Perioadele legale de preaviz sunt stabilite în Bürgerliches Gesetzbuch (BGB)- Codul Civil. Angajații trebuie să dea angajatorului un preaviz de patru săptămâni, pe cincisprezece ale lunii sau ultima zi a lunii.

Durata perioadei de preaviz pe care trebuie să o dea angajatorul depinde de durata angajării lucrătorului în respectiva întreprindere. În cazul unui raport de muncă de 20 de ani, perioada de preaviz, care este în cazul unor perioade mai scurte de încadrare în muncă de o lună, se prelungește până la șapte luni.

Relațiile de muncă cu un contract de muncă pe termen fix încetează automat atunci când expiră perioada convenită. În acest caz, angajatorul nu este obligat să notifice rezilierea. La încetarea relațiilor de muncă angajatul are dreptul să primească o referință din partea angajatorului.

- Concedierea
- Demisia
- Munca cu timp parțial pentru angajații mai în vârstă

➤ **Pensionarea:**

Viața activă (perioada de muncă) a unei persoane se termină în mod normal atunci când el sau ea ajunge la vârsta de 65 de ani. Oricine a împlinit vârsta de 65 de ani, și poate dovedi că a realizat o perioadă de asigurare minimă de cinci ani, are dreptul la o pensie pentru limită de vârstă obișnuită. Oricine a împlinit vârsta de 63 și poate dovedi că a realizat o perioadă de asigurare minimă de 35 ani, primește o pensie pentru limită de vârstă pentru persoanele asigurate pe termen lung. Pensionarea anticipată este posibilă doar cu aplicarea unor reduceri. Începând din 2012 (în etape de o lună) până la 2029, vârsta de pensionare va crește de la 65 la 67 de ani.

Încetarea contractului de muncă din motive de invaliditate

11. Care sunt prevederile privind conflictele de muncă – reprezentarea lucrătorilor români, greva?

În R.F. Germania, legislația muncii garantează negocierea și stabilirea drepturilor salariale și a condițiilor de muncă de către organizații ale angajaților și ale angajatorilor, independent față de stat. Autonomia negocierii este reglementată în art. 9 pct. 3 al Constituției R.F. Germania.

În Germania, cele mai mari opt sindicate comerciale au format împreună Deutscher Gewerkschaftsbund [DGB] [Federația Sindicatelor Germane din domeniul Comerțului]. Statutul de membru al unui sindicat este voluntar. Sindicatele negociază contractele colective cu angajatorii, în special în ceea ce privește plata, programul de lucru și concedierea.

În cazul unui litigiu de muncă, sindicatele organizează grevă și îi plătesc pe membrii lor pe durata grevei. Sindicatele sprijină înființarea comitetelor de întreprindere și de asemenea sprijină angajații în conflictele cu angajatorul și îi reprezintă în litigiile cu acesta. Membrii de sindicat se bucură de protecție juridică gratuită în litigiile legate de dreptul muncii și legislația socială. Unele sindicate, de asemenea, asigură diverse activități gratuite pentru petrecerea timpului liber sau asigurare în caz de accident.

Comitetul de întreprindere este un organism ales în mod democratic care reprezintă angajații unei întreprinderi. Înființarea, drepturile și obligațiile acestui organism sunt guvernate în ceea ce privește întreprinderile de Betriebsverfassungsgesetz - Legea privind organizarea întreprinderilor și în ceea ce privește personalul din serviciul public de către Bundespersonalvertretungsgesetz - Legea federală privind reprezentarea funcționarilor publici. Pe lângă sindicate o serie de alți reprezentanți asigură protejarea intereselor anumitor grupe de lucrători (reprezentanții la locul de muncă ai persoanelor cu handicap sever, ofițerii pentru egalitatea de șanse și reprezentanți ai tinerilor).

Conflicte de muncă – greva

De regulă comitetul de întreprindere și angajatorul încearcă să conlucreze împreună într-un spirit de încredere reciprocă. Cu toate acestea, în cazul în care interesele celor doi parteneri sunt divergente, pot apărea, dispute.

În urma unui vot secret (în care cel puțin 75% dintre angajații membrii de sindicat trebuie să voteze în favoarea acțiunii industriale), a eșecului negocierilor salariale, și a unei tentative nereușite de arbitraj, un sindicat este autorizat în mod legal să organizeze o grevă. Exercițarea de greve de avertizare restrânse- adică, opriri scurte a lucrului – este permisă la expirarea obligației convenite anterior prin contractele colective, ca un mijloc de a sublinia cererile în timpul negocierilor salariale în curs de desfășurare. Toți angajații dintr-o companie pot intra în grevă, indiferent dacă sunt sau nu membrii de sindicat.

O grevă legală nu are consecințe în conformitate cu legislația muncii pentru cei care iau parte la grevă, atât timp cât angajatul nu face decât să-și solicite un drept inalienabil. Greva reprezintă un refuz legal de a munci. În consecință, contractul de muncă rămâne în vigoare, dar nu sunt făcute plăți salariale. Fondul de grevă oferă membrilor de sindicat sprijin pentru a compensa pierderea de venituri. Lucrătorii care nu sunt membri de sindicat nu primesc însă nimic.

Angajatorii pot să răspundă la o grevă a sindicatelor cu un blocaj. Un blocaj înseamnă excluderea temporară a unui număr de lucrători și neplata acestora, și poate merge până la închiderea întreprinderii.

D. Condiții de viață:

1. Care sunt dispozițiile privind sistemul politic, administrativ și juridic?

Condițiile de viață favorabile depind de un număr foarte mare de factori, precum: servicii de îngrijire medicală de calitate, educația și oportunitățile de formare profesională sau facilitățile de transport, acestea reprezentând câteva aspecte care afectează viața și munca din fiecare zi a cetățenilor. Uniunea Europeană și-a stabilit ca obiectiv îmbunătățirea constantă a calității vieții în toate statele sale membre și confruntarea cu noile provocări ale Europei contemporane, precum excluziunea socială sau îmbătrânirea populației.

Îmbunătățirea condițiilor de ocupare a forței de muncă la nivelul Europei este o prioritate pentru Comisia Europeană. În perspectiva combaterii șomajului și intensificării mobilității între locuri de muncă și regiuni, sunt dezvoltate și implementate o mare varietate de inițiative la nivel european, pentru a veni în sprijinul Strategiei Europene de Ocupare. Din aceste inițiative fac parte și Serviciul European de Ocupare EURES și programul PROGRESS (2007-2013). Acesta din urmă înlocuiește o serie de programe anterioare care se axau pe acțiuni privind ocuparea, protecția și incluziunea socială, condiții de muncă, egalitatea de șanse între femei și bărbați și nediscriminarea.

Sănătatea este o valoare de preț întrucât influențează viața oamenilor și în consecință reprezintă o prioritate pentru toți cetățenii europeni. Astfel aceștia solicită să aibă un acces rapid și ușor în cazul tratamentelor medicale atunci când călătoresc în alte state membre UE. Politicile în domeniul sănătății de la nivelul UE urmăresc să răspundă întocmai acestor nevoi.

Programul public de sănătate de la nivelul UE vizează îmbunătățirea capacității UE de a răspunde amenințărilor din afara UE cu privire la sănătate și îmbunătățirea informațiilor și cunoștințelor cu privire la ultimele evoluții din sectorul public de sănătate.

Educația la nivelul Europei se bucură de rădăcini puternice dar și de o mare diversitate. Încă demult timp s-a considerat necesară respectarea caracteristicilor particulare ale unui sistem educațional din orice stat membru UE, dar pentru alte aspecte generale care au legătură cu sistemele de educație, formare sau ocupare au fost necesare îmbunătățiri. Astfel în 1980 s-a lansat Eurydice, rețeaua informațională privind educația în Europa. Ulterior în 1986 atenția s-a îndreptat dinspre schimburile de informații spre schimburile de studenți, prin lansarea programului Erasmus, care a fost apoi urmat de o variantă a sa mult îmbunătățită, programul Socrates – care acoperă toate domeniile de educație pentru toate vârstele și toate nivelurile.

Transportul a stat la baza primelor reglementări din cadrul Comunității Europene. Încă din 1958 când a intrat în vigoare Tratatul de la Roma, politica UE în domeniul transportului s-a axat pe înlăturarea obstacolelor la granițele dintre Statele Membre, în consecință a urmărit să permită ca oamenii și bunurile să se poate deplasa rapid, eficient și ieftin în interiorul UE.

Acest principiu este strâns legat de scopul principal al UE de creare a unei economii dinamice și a coeziunii în cadrul societății. Sectorul transporturilor generează 10% din bunăstarea UE măsurată în PIB, echivalentul a aproximativ 1000 de miliarde de EURO pe an. De asemenea asigură mai bine de 10 milioane locuri de muncă.

Zona Schengen.

Aderarea la spațiul Schengen are ca efect ridicarea controalelor la frontierele interne ale statelor membre Schengen, care aplică în întregime acquis-ul Schengen, fiind creată o singură frontieră externă unde controalele se desfășoară conform unui set de reguli clare în materie de vize, migrație, azil, precum și măsuri referitoare la cooperarea polițienească, judiciară sau vamală. În prezent, 25 state europene sunt membre cu drepturi depline în Acordul Schengen. Acestea sunt: Belgia, Franța, Germania, Luxemburg, Olanda, Cehia, Lituania, Slovacia, Elveția, Italia, Portugalia, Spania, Grecia, Austria, Estonia, Malta, Slovenia, Danemarca, Finlanda, Islanda, Norvegia, Suedia, Letonia, Polonia, Ungaria. Viitoare state membre ale acordului Schengen sunt: România, Bulgaria, Cipru și Liechtenstein.

Transportul aerian

Crearea unei singure piețe europene privind transportul aerian a presupus impunerea unor tarife mai mici și înmulțirea serviciilor oferite pasagerilor. UE a formulat de asemenea un set de drepturi menite să asigure un tratament corect pentru pasagerii de zbor. În calitate de pasager de zbor, o persoană beneficiază de o serie de drepturi referitor la informațiile cu privire la zboruri și rezervări, daune cauzate bagajelor, întârzieri și anulări de zboruri, refuzarea îmbarcării, despăgubiri în caz de accidente sau probleme legate de pachetele de servicii turistice. Aceste drepturi se aplică zborurilor programate și celor charter, atât pentru cele interne cât și pentru cele internaționale, dintr-un aeroport din UE sau pentru un zbor care pleacă dintr-un stat din afara UE către un aeroport dintr-un stat UE, atunci când acest zbor este operat de o linie de zbor din UE.

Transportul feroviar

Sistemul european de transport feroviar este caracterizat de numeroase obstacole datorate sistemelor diferite utilizate în fiecare stat în parte. Astfel UE pentru a veni în întâmpinarea acestor probleme a adoptat o legislație specifică sistemului de transport comun, pentru a pregăti înființarea unei zone de cale ferată integrată la nivel European, care să se supună reglementărilor legale și tehnice comune. În acest sens un sprijin financiar considerabil este acordat proiectelor trans-europene cum este și rețeaua de căi ferate de la Lyon la granița Poloniei cu Ucraina, de la Berlin la Palermo, de la Paris la Bratislava și de la Varșovia la Helsinki. Noi rețele internaționale de căi ferate, pentru trenuri de mare viteză sunt realizate între Paris-Bruxelles-Cologne-Amsterdam și de-a lungul sud-vestului Europei de la Lisabona la Bordeaux.

2. Care sunt reglementările privind veniturile și impozitarea?

Fiecare persoană care trăiește și realizează un venit în Germania este supusă impozitării la nivel național. Criteriile de impozitare sunt prevăzute în fișa fiscală emisă de către municipalitate pentru fiecare an calendaristic, pe baza documentelor sale (fișele rezidenților, de exemplu). Cuplurile căsătorite cu un singur salariat și cu copii au un tratament fiscal mai favorabil. O persoană singură care câștigă mai puțin de € 7 664 EUR pe an, nu este impozitată. În cazul unui cuplu venitul anual neimpozabil este stabilit la € 15. 328.

Venitul este impozitat cu o rată progresivă. Prima tranșă de impozitare progresivă, care începe de la venitul anual de € 7 664, i se aplică o rată de impozitare de 15% (Eingangsteuersatz sau rata minimă de impozitare). Pentru următoarea tranșă de venit cota de impozitare crește apoi relativ rapid la aproximativ 24%, iar începând de la 12.740 €, cota de impozitare continuă să crească, plafonul cotei de impozitare fiind de 42%.

Angajatorul reține impozitul pe venit, cu fiecare plată a unei remunerații și plătește suma direct către administrația financiară.

Toți lucrătorii trebuie să contribuie la asigurările sociale. Contribuțiile sunt plătite jumătate de către angajator și jumătate de către angajat. Contribuția medie de asigurări sociale reprezintă aproximativ 21% din salariu.

Taxa de solidaritate a fost introdusă în 1995 pentru construcția economică a Germaniei de Est și s-a ridicat la 5,5% din suma impozitului pe salarii / venit.

În plus, pentru contribuabilii care sunt membri ai unei comunități religioase, taxele pentru biserică sunt de până la 8 - 9% din salariului brut, în funcție de Land. Impozitul perceput de stat pentru comunitatea ecleziastică este o particularitate a sistemului german.

La sfârșitul anului, orice persoană care este impozabilă trebuie să depună o declarație fiscală la administrația financiară. Mai sunt și alte forme de venituri (depozite pe conturile de economii, câștigurile de capital, etc.).

Taxei pe valoarea adăugată (MwSt.) aplicată la achiziționarea de bunuri și utilizare a serviciilor variază de la 7 la 19%.

3. Care este costul vieții?

În clasamentul celor mai ridicate niveluri ale costului vieții din Uniunea Europeană, Germania se plasează în poziția a opta. La începutul anului 2006, o familie de 3 persoane cheltuia circa 57 € pe lună pentru electricitate, costurile de încălzire pentru un consum anual de 20 000 de kilowați oră, erau în jur de 96 € pe lună și prețul pe carburanți varia între 1.20 și 1,50 € pe litru. Prețurile pentru produse de uz casnic, articole de papetărie, ziare, etc. sunt destul de scăzute, în special prețurile la produsele alimentare sunt semnificativ mai mici în comparație cu alte țări din UE.

Acest lucru se datorează numărului mare de întreprinderi mici, magazine de vânzare cu amănuntul și supermarketuri.

Taxa pe valoare adăugată este cuprinsă între 7 % (cărți, reviste, cele mai multe produse alimentare) și 19 % (la alte produse și servicii).

Orele de închidere ale magazinelor variază în funcție de landuri, fiecare regiune având propriile reglementări în acest domeniu. Multe magazine se închid la orele 20.00 altele la orele 22.00. Unele magazine au păstrat un program tradițional și închid la orele 18.30. În orașele mai mici și zonele rurale, cumpărăturile trebuie făcute sâmbăta până la 13.00 sau 14.00. În centrul orașelor mari, magazinele nu se închid sâmbăta până la 16.00 sau chiar 20.00. Duminica de regulă magazinele sunt închise. Cumpărături mici pot fi făcute duminica la chioșcuri și în stațiile de benzină.

Toate magazinele alimentare au oferte speciale săptămânale. În fiecare săptămână, apar pliante noi cu informații, distribuite în căsuțele poștale. De regulă prețurile pentru anumite produse sunt considerabil mai mici pentru o perioadă scurtă de timp.

4. Care sunt condițiile de cumpărare/închiriere a unei locuințe?

Pentru cei care vin în Germania și caută o locuință Wohngemeinschaften – apartamentele partajate sunt o bună alternativă. În orașele universitare sunt, de asemenea, multe agenții de cazare - Mitwohnzentrale - care pot oferi locuințe pentru o perioadă limitată de timp, cu plata unui comision.

Veți găsi reclame pentru cazare în ziarele locale și pe internet. În cazul în care un agent imobiliar se ocupă de cazare, se plătește un comision având valoarea chiriei pe trei luni.

Peste jumătate dintre cetățenii germani trăiesc în locuințe cu chirie. Spre deosebire de multe alte țări ale UE, în Germania locuințele cu chirie sunt în cea mai mare parte nemobilate. Găsirea unei locuințe cu chirie la un preț rezonabil, mai ales în marile centre urbane nu este ușoară. Chiriile sunt mai ridicate în orașele mari, cum ar fi München, Köln, Stuttgart, Hamburg și Düsseldorf.

În orașele mici și zonele rurale, precum și orașele din Germania de Est, chiriile sunt semnificativ mai ieftine. La costul efectiv de închiriere se mai adaugă cheltuielile de încălzire, apă și energie electrică, de uz casnic, care se ridică la circa 25 % din chiria lunară. Chiria se plătește proprietarului lunar în avans.

În cele mai multe cazuri, proprietarii solicită un depozit pentru închiriere care reprezintă contravaloarea a două-trei luni în plus față de chiria reală. Acest depozit este un titlu de garanție în caz de prejudicii cauzate proprietății.

În cazul în care se încheie un contract de închiriere pe termen lung sau pe durată nedeterminată, depozitul trebuie să fie acoperit printr-un contract de economisire în favoarea proprietarului.

:

5. Cum este reglementat sistemul sanitar?

➤ Fiecare land din Germania are administrația proprie de sănătate și fiecare district are propriul sediu responsabil de serviciile de sănătate. Toate comunele mai mari sunt obligate prin lege să angajeze un medic municipal (medic generalist, de familie).

➤ În principiu, orice persoană asigurată are dreptul să apeleze la facilitățile oferite de serviciul de sănătate din Germania (examene medicale, examenele preventive, consultări de maternitate, examinările pulmonare, etc.). Costurile sunt suportate de sistemul austriac de asigurări sociale sau sistemul de asigurări sociale din statul de origine.

➤ Fondul de asigurări de sănătate plătește vizitele medicale, medicamentele (de până la 5 euro pe medicament, în 2013) și spitalizarea (maximum 10 euro pe zi) și

asigură totodată indemnizații în caz de boală plătite în urma expirării dreptului la remunerație plătită de către angajator.

➤ Primul punct de contact este medicul generalist (de familie) din capitala de land sau din apropierea dumneavoastră. Acesta va efectua examinările generale, dar oferă, de asemenea, teste de bază de sânge, examinări ale inimii (EKG) și tratamente fizice. Atunci când este necesar, medicul de familie vă poate îndruma la un specialist sau la departamentul ambulatoriu al unui spital. Puteți merge, de asemenea, direct la medici specialiști din apropierea dumneavoastră. În localitățile mai mari există de obicei un dentist rezident. Trebuie să vă programați din timp consultația la stomatolog și la medicul specialist.

➤ Dacă aveți nevoie de tratament medical, atât dvs. cât și persoanele aflate în îngrijirea dvs., va trebui să dețineți un card de asigurare de la o societate de asigurări medicale (ex. BARMER , AOK, s.a.) de fiecare dată când vizitați un medic. Astfel, pentru dvs. tratamentul medical, este de obicei gratuit de la medicii care au un contract cu fondul de asigurare. Vizitatorii și solicitanții de locuri de muncă sunt de obicei tratați gratuit în caz de urgențe medicale. În orice caz, trebuie să aveți cardul european de sanătate relevant la dvs.

➤ Medicii privați trebuie plătiți, de obicei, în numerar sau prin ordin de plată, iar un procent relativ mic din cost este rambursat prin fondul de asigurări de sănătate la prezentarea facturii.

➤ Cu toate că există un serviciu foarte bun de sănătate publică în Germania, numărul de spitale private și clinici private este, de asemenea, destul de mare. Cu toate acestea, puteți obține, de asemenea, un tratament privat în spitalele publice.

➤ Serviciul medical de urgență este disponibil 24 de ore, iar pentru apelarea serviciului de ambulanță, formați nr. 112.

6. Cum este reglementat sistemul de învățământ?

Educația preșcolară include instituții specifice pentru copii de la 3 la 6 ani, în primul rând creșe, grădinițe, sistem preșcolar. Participarea este de obicei, opțională, dar se plătește.

Educația obligatorie începe la șase ani cu școala primară Grundschule (clasele 1 - 4). Participarea la o școală publică este gratuită. Părinții trebuie să plătească doar pentru manuale, materiale didactice suplimentare și excursii.

După școala primară copiii împreună cu părinților pot opta pentru școlile secundare:

- Hauptschule - colegii (până la clasa a 9 a sau a 10-a),
- Realschule - școală reală care emite o diplomă echivalentă cu un certificat de absolvire după clasa 10-a) sau
- Gymnasium - liceu care se finalizează cu un examen de bacalaureat Abitur [BA] la sfârșitul clasei a 12-a sau a 13-a, care constituie o condiție pentru urmarea învățământului superior.
- Gesamtschule - Centrul școlar colectiv este similară școlilor de formare profesională pornind de la clasa a 5-a. Nu toate landurile au Centre școlare colective.

În școlile germane, cursurile sunt aproape exclusiv dimineața, de obicei între 7 și 13. Formarea inițială poate începe la sfârșitul școlarizării obligatorii, adică de la 15 ani și constă într-un timp de predare integral sau parțial în școlile profesionale și întreprinderile care oferă formare profesională în sistemul dual. Formarea durează între doi și trei ani și jumătate. Tinerii pot alege din aproximativ 350 de formare profesională recunoscute.

Germania are aproximativ 350 instituții academice subvenționate de către sectorul public sau recunoscute de către stat.

Vă puteți informa privind oportunitățile universitare și cu privire la posibilitățile de instruire la adresa web: www.hochschulkompass.de

7. Care sunt dispozițiile privind viața privată (naștere, căsătorie, deces)?

În cazul unei nașteri, căsătorii, divorț sau deces trebuie să contactați Serviciul pentru cetățeni (Bürgerdienst) din orașul dumneavoastră sau o autoritate locală. Informații privind serviciile oferite de autoritățile locale, precum și proceduri concrete sau tipuri de formulare necesare sunt disponibile pe paginile de internet ale administrației municipale sau comunale.

La nașterea unui copil, părinții au un termen de 15 zile lucrătoare pentru a declara noul-născut în orașul natal. Multe clinici au încheiat acorduri cu oficiul de stare civilă, astfel încât formalitățile sunt îndeplinite cu ușurință prin intermediul lor. În caz contrar, moașa, medicul sau medicul de urgență pot emite un certificat constatator al nașterii pe care părinții trebuie să îl prezinte la Starea Civilă.

În Germania este recunoscută de către stat numai căsătoria oficiată la Oficiul de Stare Civilă. O căsătorie religioasă poate avea loc între persoane care sunt deja căsătorite civil în conformitate cu legea civilă și după înscrierea în registrul de căsătorii. Din 2001, cuplurile gay se pot căsători în această țară. Cu toate acestea, numai căsătoria civilă este

permisă pentru că Biserica s-a pronunțat întotdeauna împotriva căsătoriei persoanelor de același sex .

Decesul unei persoane trebuie să fie confirmat în scris de către un medic. Atunci când cauza morții nu poate fi identificată, în special atunci când există suspiciuni cu privire la cauza decesului, trebuie informată poliția. Certificatul de deces este eliberat de către serviciul de stare civilă din locul unde s-a produs decesul.

8. Cum este reglementat transportul?

Republica Federală Germania are o rețea rutieră de peste 231.000 km pentru traficul pe distanțe mari, inclusiv aproximativ 12.044 km de autostrăzi federale. Numai camioanele sunt supuse plății unei taxe, în funcție de distanța de folosire a autostrăzilor germane.

Situată în Europa Centrală, Germania este un nod al traficului aerian internațional. Din Germania sunt conexiuni aeriene cu toate continentele. Există, de asemenea, conexiuni foarte bune și deseori foarte convenabile între orașele și regiunile Germaniei.

Calea ferată este mijlocul de transport cel mai ecologic. Vă puteți informa asupra rețelei de transport Deutsche Bahn AG și a rețelei regionale pe site-ul www.bahn.de.

Puteți achiziționa bilete la prețuri promoționale de la € 30 și, uneori chiar mai puțin la societatea de căi ferate și de la companiile aeriene pentru călătorii de o zi în Germania. Ofertele speciale sunt de obicei limitate la date stabilite sau atunci când rezervarea se face cu mult timp înainte.

Tariful pentru un bilet de tren de la Hamburg la München este, în prezent de aproximativ 115.- €. Un bilet de avion pentru călătorie pentru același traseu este între 100.- € și 300.- €.

E. Asigurări sociale și asigurări:

1. Cum este reglementat sistemul național de asigurări sociale?

Sistemul german de securitate socială se sprijină pe 5 piloni și oferă protecție contra principalelor riscuri din viață și a urmărilor acestora:

1. asigurarea obligatorie de șomaj garantează o securitate în caz de pierdere a locului de muncă;
2. asigurarea obligatorie de bătrânețe (pensii) pentru acoperirea riscului de bătrânețe a contribuabililor și intervine în caz de incapacitate de muncă și de deces pentru protecția urmașilor;
3. asigurarea obligatorie de boală veghează la păstrarea stării de sănătate și restabilirea acesteia, precum și la atenuarea consecințelor bolii;
4. asigurarea obligatorie contra accidentelor asigură readaptarea profesională în caz de accidente de muncă;

5. asigurarea socială obligatorie contra riscului de dependență garantează un sprijin financiar persoanelor care necesită îngrijiri de lungă durată.

Accesul la sistemul de securitate socială în Germania se efectuează prin intermediul caselor/fondurilor de asigurări de boală. Lucrătorii independenți pot alege între o asigurare de boală facultativă, obligatorie sau privată. În ce privește lucrătorii salariați angajatorul este cel care alege casa/fondul de asigurări de boală și înscrie lucrătorii. Astfel, ei sunt în mod automat înscriși la asigurarea socială contra riscului de dependență. Casa de asigurări de boală își asumă și responsabilitatea înscrierii acestora la asigurarea de șomaj și de bătrânețe.

În Germania, asigurările sociale sunt în principal finanțate prin contribuțiile salariaților și angajaților, în principiu în părți egale. Angajatorul reține contribuțiile din salariul brut al angajaților și le virează la diversele fonduri de asigurări în numele acestora. El plătește și partea sa direct la fondurile de asigurări.

Asigurarea de boală (boală, maternitate, îngrijiri)

Pentru ca boala sau dependența de îngrijire să nu devină un risc financiar, toți lucrătorii al căror venit (pentru 2006) este până la nivelul de 3937,5 euro pe lună, sunt obligați să încheie o asigurare de boală și o asigurare contra riscului de dependență obligatorie. Această asigurare acoperă în mod egal partenerul și copiii asiguratului, dacă aceștia nu dispun de venituri proprii sau sunt modeste. În general, contribuția pentru asigurarea de boală este între 12 și 15 % din venit.

Asigurarea socială contra riscului de dependență este o asigurare contra consecințelor pierderii de autonomie. Sunt considerați ca dependenți, asigurații care, din cauza unei boli sau unui handicap fizic au nevoie de o îngrijire durabilă, adică, probabil cel puțin timp de 6 luni, pentru a-și putea îndeplini sarcinile vieții cotidiene.

Contribuția pentru asigurarea socială de dependență este fixată la 1,7%. Odată cu înscrierea salariatului de către angajator la casa de asigurări de boală, acesta este înregistrat în fișierele asigurării sociale contra riscului de dependență. În caz de incapacitate de muncă din cauza unei boli, salariatul poate pretinde plata legală a remunerației timp de șase săptămâni. În cazul în care boala se prelungește, prestațiile de boală se plătesc la un nivel aproximativ de 70% din remunerația netă timp de maximum 18 luni.

2. Care sunt prevederile privind șomajul?

Asigurarea de șomaj contribuie la integrarea persoanelor în muncă și formare profesională. Este vorba de o asigurare obligatorie și garantează un mijloc de supraviețuire în caz de pierdere a locului de muncă. Oricine exercită o activitate salariată este asigurat. În Germania, agenția federală pentru ocupare (Bundesagentur für Arbeit) este responsabilă pentru acordarea alocației de șomaj. Primirea alocației este condiționată

de prezentarea la agenția de ocupare și înregistrarea pentru căutarea de lucru, în termen de 3 luni de la încetarea lucrului. Nu veți putea primi aceste prestații decât dacă veți declara personal pierderea locului de muncă la agenția de ocupare competentă; cererea de prestații este astfel valabilă. În consecință este important să vă adresați la agenția dvs de ocupare din prima zi de șomaj.

Pentru a verifica dacă aveți dreptul la alocația de șomaj trebuie să completați un formular de cerere și să aveți următoarele documente:

- documentul de identitate însoțit de declarația atestată a schimbării domiciliului,
- dovada de muncă (cel puțin documentul justificativ al plății impozitului pe salariu) și,
- dacă este necesar, dovada pentru prestațiile de șomaj plătite anterior.

Pentru a putea avea dreptul la alocația de șomaj, trebuie să fi lucrat, fiind asigurat la asigurarea obligatorie, cel puțin 360 de zile în cursul ultimilor 2 ani înainte de declararea intrării în șomaj. Cuantumul și durata acestei prestații sunt calculate în funcție de durata perioadei de activitate precedente și de mărimea remunerației primite la ultimul loc de muncă.

Persoanele celibatate și fără copii primesc 60% din indemnizația forfetară netă cu titlu de alocație de șomaj. Pentru persoanele sau partenerul acestora care au în grijă un copil sub 18 ani, rata este de 67%.

Dacă nu aveți dreptul la alocație de șomaj, sau dacă acest drept a încetat, veți primi ca fiind solicitant al unui loc de muncă capabil să exercite o activitate profesională, o alocație de stat de supraviețuire, numită alocație de șomaj de tip II (ALGII). Cuantumul forfetar al acestei alocații este, în general, net inferior alocației de șomaj. Orice persoană care nu poate exercita o activitate profesională din cauza vârstei sau a unui handicap beneficiază de ajutorul social.

Cuantumul acestui ajutor social corespunde aproape cu cel al alocației de șomaj de tip II.

3. Care sunt prevederile privind prestațiile familiale și de maternitate?

Orice salariat poate solicita un concediu parental destinat educației copiilor săi. Fiecare părinte are dreptul la un concediu parental timp de maxim 3 ani pe copil și poate, apoi, să-și reia activitatea inițială sau o activitate similară. Cu acordul angajatorului poate cere ca 12 luni să-i fie acordate, între vârsta de 3 și 8 ani a copilului, de exemplu în cursul primului an de școlarizare.

Alocația parentală (Elterngeld) în vigoare de la 1 ianuarie 2007, servește la ușurarea poverii financiare a tinerelor familii pentru ca cei doi părinți să poată să aibă grijă de noul născut. Este plătită mamei și tatălui pe o durată de maximum 14 luni. Cuantumul este de 67% din venitul pierdut, până la maximum 1800 euro lunar. Suma minimă pentru alocația parentală este de 300 euro. Unul dintre părinți o poate cere 12 luni maximum, restul de 2 luni fiind rezervate celuilalt părinte.

Puteți primi alocații familiale pentru copiii în vârstă de până la 18 ani, pentru copiii care urmează o formă de studii până la 27 de ani, iar pentru solicitanții de lucru până la 21 de ani. În cazul suspendării plății alocațiilor familiale în această perioadă, din cauza efectuării serviciului militar sau civil, limita de vârstă se prelungește în consecință. Numai copii care din cauza unui handicap nu se pot întreține, primesc alocațiile familiale fără limită de vârstă.

Alocațiile familiale sunt atribuite în funcție de numărul de copii. Acestea se ridică la 154 euro pe lună pentru primul până la al treilea copil și la 179 euro pe lună începând cu al patrulea copil. Alocațiile familiale se acordă, în general, dacă solicitantul este domiciliat sau locuiește în mod obișnuit în Germania.

4. Cum este reglementat sistemul național de pensii?

Oricine exercită o activitate profesională salariată sau urmează o formare profesională (cu excepția funcționarilor publici) contribuie obligatoriu la asigurarea de bătrânețe. În felul acesta beneficiați toată viața de protecție contra riscului de incapacitate de muncă, de bătrânețe și deces.

Contribuțiile de asigurări de bătrânețe plătite, în mod obligatoriu, de majoritatea angajaților (funcționari și lucrători) sunt virate la asigurarea/fondurile de boală, jumătate de către dvs și jumătate de către angajatorul dvs.

Cuantumul contribuției depinde de nivelul venitului dvs fiind totuși limitat la un anumit plafon. Persoanele active care au o remunerație de peste 5200 euro pe lună (în Germania vestică) și 4400 euro pe lună (în Germania estică) plătesc numai contribuția maximă corespunzând acestui plafon.

Pe de altă parte, contribuțiile de asigurări de bătrânețe servesc nu numai la acoperirea riscului de bătrânețe (limită de vârstă), dar atenuează în mod egal și alte riscuri asimilate. Fac parte din aceste prestații suplimentare pensia de invaliditate (incapacitate de muncă), pensiile de urmaș (pensii pentru văduve și orfani), precum și reabilitarea medicală și reintegrarea profesională.

Informații privind transferul în Germania al pensiilor și altor drepturi de asigurări sociale

În conformitate cu prevederile Regulamentului Consiliului nr.883/71 persoana care are dreptul la prestații de invaliditate, de bătrânețe sau de urmaș și la ajutoare de deces, dobândite potrivit legislației române, va beneficia de aceste prestații chiar dacă reședința sa (locul de ședere obișnuită) este stabilită pe teritoriul altui stat membru al UE sau al Spațiului Economic European.

În vederea achitării prin transfer bancar a prestațiilor amintite, casele teritoriale de pensii vor utiliza informațiile bancare, confirmate de cetățenii care sunt beneficiari ai

sistemului public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, prin formularele de legătură transmise de instituțiile de asigurări sociale de pe teritoriul statului de reședință (Germania). Transferul se va face în **Euro** pentru beneficiarii stabiliți în Germania.

Declarația de transfer în străinătate a drepturilor cuvenite beneficiarilor sistemului public de pensii se transmite la sediul casei teritoriale de pensii personal de către titularul drepturilor sau se depune, prin mandatar desemnat cu procură specială în acest sens, emisă conform legii însoțită de un document care confirmă detalii bancare și de o copie a actului de identitate sau alte documente ale titularului care atestă domiciliul său actual. Transmiterea declarației și a documentelor care o însoțesc se poate face prin **poștă, la sediul casei teritoriale de pensii sau prin e-mail, prin scanare și transmitere la adresa electronică oficială a casei teritoriale de pensii**, postate de instituția menționată pe site-ul acesteia.

Pentru a evita efectuarea unor plăți necuvenite sau către beneficiari a căror situație s-a modificat, cu efecte asupra obligației de a achita drepturile de pensie și a altor drepturi care se stabilesc și se plătesc de către casele teritoriale de pensii, se va utiliza **certificatul de viață ca instrument de verificare administrativă**.

Certificatul de viață va fi emis în dublu exemplar, din care unul va rămâne la casa teritorială de pensii competentă, însoțit de dovada comunicării (confirmare de primire sau recomandată) și transmis beneficiarilor nerezidenți în versiune bilingvă (română și o limbă de circulație internațională).

În cazul **noilor beneficiari**, dacă între data depunerii cererii de pensionare și data primei plăți a pensiei stabilite prin decizia de pensionare s-au scurs mai mult de 180 de zile calendaristice, casa teritorială de pensii competentă va transmite, împreună cu decizia de pensionare, un exemplar al certificatului de viață, urmând ca prima plată a drepturilor de pensie să se efectueze, în acest caz, după primirea exemplarului completat al certificatului semnat și ștampilat care atestă faptul că beneficiarul este în viață. În situația în care beneficiarii au transmis, prin unul din mijloacele menționate anterior, detaliile bancare actuale în perioada de 180 de zile de la data depunerii cererii de pensionare, obligația confirmării existenței noilor beneficiari prin transmiterea unui certificat de viață se stinge.

Pentru a beneficia de drepturile cuvenite din cadrul sistemului public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, **beneficiarul aflat în plată** are obligația de a transmite anual, până cel târziu la data de **31 decembrie** a fiecărui an, un certificat de viață.

În vederea prezentării certificatului de viață, casa teritorială de pensii competentă transmite acestuia, la adresa sa de reședință, respectiv domiciliu, după caz, în luna octombrie a fiecărui an, un exemplar al certificatului de viață completat în **partea A**, indicând data limită de transmitere a certificatului de către beneficiar.

Beneficiarul are obligația de a completa **partea B** a certificatului de viață în fața unei autorități legale de pe teritoriul statului de reședință, respectiv domiciliu, după caz.

În situația în care beneficiarul nerezident nu prezintă sau nu transmite certificatul de viață menționat, până cel târziu la data de 31 decembrie a fiecărui an, casa teritorială de

pensii competentă suspendă drepturile cuvenite titularului începând cu luna februarie a anului în curs.

Dacă beneficiarul transmite certificatul de viață menționat după expirarea termenului stipulat în paragraful anterior, drepturile cuvenite din cadrul sistemului public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, vor fi reluate în plată de la data suspendării, cu respectarea termenului general de prescripție.

Beneficiarii vor confirma detaliile bancare și/sau de reședință, respectiv de domiciliu, potrivit modalităților prevăzute în cadrul instrucțiunilor CNPP ori de câte ori vor interveni modificări ale informațiilor respective.

Cheltuielile generate de transferul în străinătate al pensiilor și al altor drepturi de asigurări sociale și indemnizații prevăzute de legi speciale acordate în cadrul sistemului public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale se suportă de beneficiari, prin diminuarea sumelor ce fac obiectul transferului, cu excepția situațiilor în care prevederile instrumentelor juridice cu caracter internațional la care România este parte dispun altfel.

Pentru alte informații puteți contacta

Casa Națională de Pensii Publice

Adresă: Str. Latină nr. 8, Sector 2, București

Telefon: 021/316.91.11; 08 00 826 727

<http://www.cnpas.org>

6. Care sunt prevederile privind formularele electronice?

Pentru obținerea în Germania a anumitor drepturi se aplică principiul exportului de prestații, conform căruia lucrătorul poate beneficia în Germania de anumite prestații la care are dreptul în România, ceea ce face necesară corespondența între instituțiile omologe din cele două state, pentru recunoașterea și stabilirea acestora.

În acest caz este nevoie de **formularele europene**, prin intermediul cărora instituția germană va obține toate informațiile necesare pentru a determina și atesta drepturile la prestații sociale. Lucrătorul trebuie să solicite instituțiilor competente române să îi furnizeze formularele potrivite, înainte de a pleca în Germania.

Dacă lucrătorul nu a cerut formularele potrivite înainte de a pleca, dreptul la prestații poate fi solicitat și direct din Germania, fie de către lucrător, fie de o persoană împuternicită, iar instituția competentă din Germania are posibilitatea să comunice direct

cu instituția competentă din România pentru a obține informațiile de care are nevoie, furnizate prin formulare.

În aplicarea prevederilor noilor regulamente europene, până la sfârșitul anului 2014 se acceptă transmiterea informației atât prin intermediul vechilor formulare (E-urile) cât și al celor două noi tipuri de formulare europene:

- **documente portabile**, care circulă în relația instituție – client – instituție.
- **SED-uri**/documente electronice structurate, care circulă de la instituție la instituție. Acestea vor fi utilizate în cadrul schimbului electronic de date între instituțiile competente din două sau mai multe state membre, care va fi obligatoriu începând cu data de 1 ianuarie 2013, dar vor circula pe suport de hâtie până când schimbul electronic va deveni funcțional la nivelul instituțiilor implicate.

Conform deciziei Comisiei Administrative pentru Securitatea Socială a Lucrătorilor Migranți, pe perioada de tranziție la schimbul electronic de date și informații, respectiv până la data de 31.12.2012, instituțiile competente ale statelor membre ale căror aplicații IT naționale nu sunt încă adaptate pentru generarea documentelor mai sus menționate pot folosi inclusiv formularele de tip E în aplicarea noilor Regulamente. În ceea ce privește prestațiile de șomaj, se pot folosi în continuare formularele E 301 și E 302.

Documente portabile

Semnificația documentului portabil A1:

Documentul portabil A1 dovedește exclusiv menținerea titularului acestuia la sistemul de securitate socială (asigurare pentru pensie, accidente de muncă și boli profesionale, asigurări sociale de sănătate, prestații familiale) din statul de trimitere (statul de care aparține instituția care a emis respectivul document), lipsa acestuia nefiind de natură a împiedica desfășurarea de activități profesionale pe teritoriul altui stat membru, într-un astfel de caz devenind aplicabilă **regula generală în domeniu – cea a asigurării conform legislației locului de desfășurare a activității**. Documentul portabil A1 nu poate fi asimilat, din punct de vedere legal, unui permis de muncă.

Documente portabile "U":

U1 – certifică perioadele de asigurare care vor fi luate în considerare pentru acordarea prestațiilor de șomaj (înlocuiește E 301 în circuitul instituție-client-instituție)

U2 – certifică perioada în care un șomer își menține dreptul la prestații de șomaj atunci când își caută de lucru în alt stat membru (înlocuiește parțial E 303 în circuitul instituție – client – instituție)

U3 – menționează circumstanțele de natură să afecteze dreptul la prestații potrivit legislației pe care o aplică instituția care emite documentul (înlocuiește parțial E 303 în circuitul instituție – client – instituție)

SED-uri

Au fost elaborate pe baza identificării fluxurilor de informații care se realizează între instituțiile competente în aplicarea prevederilor noilor regulamente. Fiecarui flux identificat îi corespunde un document prin care se solicită informația și un document prin care se transmite informația solicitată.

7. Care sunt dispozițiile privind cardul european de sănătate?

Este important ca la plecarea din România să solicitați **cardul european de asigurări de sănătate**, care vă poate asigura asistență sanitară pe teritoriul Germaniei până la începerea cotizării la sistemul german de securitate socială. Conține doar informații de bază, cum ar fi numele și prenumele posesorului, data nașterii și numărul personal de identificare, dar nu conține detalii medicale.

Cardul european de sănătate poate fi utilizat pentru a primi orice fel de servicii de sănătate, fiind la un medic generalist, un spital sau o farmacie.

Principalele avantaje ale cardului european de sănătate sunt:

- Facilitarea accesului la asistență medicală în străinătate;
- Rambursarea rapidă și simplificată a cheltuielilor ;
- Securitatea datelor;
- Siguranță mai mare;
- Simplificarea procedurii administrative;
- Simplitate - proceduri mai simple și mai rapide pentru obținerea de asistență medicală.

Cardul european de sănătate nu poate fi folosit în cazul în care un pacient dorește în mod intenționat să beneficieze de tratament medical, deși nu are nevoie.

Cardul european de sănătate este valabil pentru o perioadă de **6 luni** și este eliberat de către **Casa Națională de Asigurări de Sănătate**.

Adresa: Calea Calarașilor 248, bl. S19, sector 3, București; tel verde: 0800.800.950; e-mail: relpubl33@casan.ro; site web: www.cnas.ro/.

III Informații despre libera circulație a lucrătorilor din, spre și între statele membre

1. Intrarea pe piața muncii a unui cetățean din România

Începând cu 01.01.2014 **vă puteți angaja în aceleași condiții ca și cetățenii germani**, fără să mai fie necesară obținerea unei autorizații de muncă.

Lucrătorilor români din Germania trebuie să li se asigure aceleași condiții de muncă ca și lucrătorilor germani care desfășoară activități similare.

2. Detașarea

Lucrătorii detașați au nevoie de autorizație de muncă?

Nu, nici un lucrător român nu are nevoie de autorizație de muncă!.

Lucrătorii pot fi detașați pentru o perioadă de maxim 2 ani.

Egalitatea de tratament dintre lucrătorii detașați și lucrătorii austrieci

Lucrătorilor detașați în Germania de către o întreprindere situată într-un alt stat membru UE, trebuie să li se asigure „aceleași condiții de muncă” ca și pentru lucrătorii germani care desfășoară activități similare.

În mod concret, dacă activitatea de muncă se desfășoară în Germania, pe întreaga perioadă de detașare, se aplică prevederile legale germane (normele legale și contractele colective de muncă) care reglementează următoarele aspecte:

- programul maxim de lucru și perioada minimă de odihnă;
- durata minimă a concediului anual plătit;
- salariul minim, inclusiv plata orelor suplimentare. Indemnizațiile specifice detașării sunt considerate parte integrantă a salariului minim, cu condiția ca acestea să nu fie plătite pentru rambursarea cheltuielilor suportate efectiv ca urmare a detașării, cum ar fi cheltuielile ocazionate de transportul și cazarea lucrătorilor.
- condițiile de punere la dispoziție a lucrătorilor, în special de către agenții de muncă temporară;
- securitatea, sănătatea și igiena la locul de muncă; măsurile de protecție privind condițiile de muncă și de încadrare în muncă a femeilor însărcinate sau care au născut de curând;
- egalitatea de tratament între bărbați și femei, precum și alte dispoziții în materie de nediscriminare.

În ceea ce privește sistemul de securitate socială aplicabil, lucrătorilor români detașați în Germania li se aplică legislația în vigoare în România, ținându-se cont de faptul că, retribuiția considerată ca bază de calcul va fi stabilită conform principiului egalității de tratament între lucrătorii detașați și cei autohtoni.

În cazurile în care sunt depistate cazuri de detașare în spațiul comunitar, fără a fi garantat tratament egal pentru lucrătorii detașați, în scopul protejării drepturilor salariale ale acestora, inspectorii de muncă pot lua măsuri împotriva angajatorului aflat în Germania, în baza principiului responsabilității solidare.

Care sunt situațiile în care apare detașarea?

Situațiile de detașare în spațiul comunitar sunt următoarele:

- detașarea unui lucrător de la o societate cu sediul într-un stat membru, la o filială a acesteia situată în Germania;
- detașarea unui lucrător de la o societate cu sediul într-un stat membru, în cadrul unei societăți germane aparținând aceluiași grup de societăți;
- detașarea unui lucrător în cadrul unui contract comercial (execuție de lucrări sau prestare de servicii, transport, etc.) încheiat cu un beneficiar care are sediul social sau operațional în Germania.

Ce demersuri trebuie să facă angajatorul în România înainte de a detașa lucrători?

Înainte ca lucrătorii români să plece în Germania, angajatorul acestora trebuie să le întocmească acte adiționale la contractele individuale de muncă, pe care le înregistrează la inspectoratul teritorial de muncă competent. Totodată, trebuie să solicite la Casa Națională de Pensii Publice eliberarea documentului portabil A1 (fostul formular E 101), iar la Casa Județeană/Municipală de Sănătate, eliberarea formularului S1 (fostul formular E 106).

3. De unde pot obține solicitanții de locuri de muncă mai multe informații și sprijin în caz de nevoie

AGENȚIA FEDERALĂ A MUNCII

Adresă: Regensburgerstr.104, 90478 Nurnberg

Telefon: +49-0911.179.0

Fax: +49-0911.179.21.23

E-mail: zentrale@arbeitsagentur.de

- **DGB** (Deutscher Gewerkschafts Bund) Berlin-Brandenburg),

Keithstr. 1-3

10787 Berlin

Tel.: +49 (30) 212.40.214

Persoana de contact: Ruxandra ICOBESCU

- Atașatul pe probleme de muncă și sociale din cadrul Ambasadei României la Berlin

Adresă [Ambasada României la Berlin](#): Dorotheenstr. 62-66, 10117 Berlin

Tel: 0049-(0)30-212 39 108

Fax: 0049-(0)30-212 39 199/399

Alte date de contact utile din România:

Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice

Str. Dem. I. Dobrescu nr. 2-4, sect. 1, București

tel: 021- 313.62.67; 021- 315.85.56

e-mail: relaticupublicul@mmuncii.ro

Website: www.mmuncii.ro

Inspecția Muncii

Str. Matei Voievod nr. 14, sector 2, București

tel: 021-302.70.30

e-mail: petitii@inspectiamuncii.ro

Agencia Națională de Plăți și Inspecție Socială

Adresa: Șoseaua Panduri, nr. 22, sector 5, București

Telefon: 021/313.60.47

Website: www.prestatiisociale.ro

**Casa Națională de Asigurări de Sănătate/Biroul
Relații cu Asigurații**

Adresa: Calea Călărașilor 248, bl.S19, sector 3, București

Fax. 0372.309.165

Tel-verde: 0800.800.950

E-mail: relpublas@casan.ro, republ33@casan.ro

Website: www.cnas.ro

Ministerul Afacerilor Interne

Piața Revoluției nr.1 A, sect., 1, București

tel: Centrala M.A.I.: 021/303.70.80

e-mail: petitii@mai.gov.ro

Agencia Națională Împotriva Traficului de Persoane

str. Ion Câmpineanu nr.20, etaj 5, Sector 1, București

tel: 021- 313.31.00, 021.311.89.82, tel. verde: 0800.800.678

fax: 021- 319.01.83,

e-mail: anitp@mai.gov.ro

Ministerul Afacerilor Externe

str. Aleea Alexandru nr. 31, sect. 1, București

tel: 021- 319.21.08; 021- 319.21.25

fax: 021- 319.68.62

e-mail: relatii_cu_publicul@mae.ro